

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 10, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Amerikanci in Angleži v boju pri Neaplju

Prvi spopad med ameriški in nemškimi četami na italijanskem ozemlju. Od juga prodira osma angleška armada. Nemci v južni Italiji bodo zajeti v past.

NEMCI POROČAJO, DA SO ITALIJANI ZASEDLI PRELAZ BRENNER

Gl. stan zaveznikov v Afriki 9. sept. — Močne edince ameriških in angleških čet pod ameriškim generalom Clarkom so se izkrcale na obdežje Italije pri Neaplju ob štirih zjutraj v četrtek (ob desetih zvečer v sredo, ameriški vojni na obrežju jih je sprejel ogenj nemške bojne sile. Vnel se je srđit boj, toda zavezniški glavni stan trdi, da naše čete napredujejo po načrtu in da so dobile v roke že prve ujetnike.

Druge poročilo naznanja, da so ameriške zračne trdnjave prvič pred premirjem z Italijani vso silo napadle nemški glavni stan Frascati, 12 milj iz Rima. Vsa poslopja, v katerih so imeli nemški častniki svoja pisarna, so bombe razdejale. Ameriški fantje so se danes prvič spoprijeli z Nemci v Italiji. Vso ofenzivo zaveznikov v Italiji vodi anglijski general Montgomery.

Med ameriški napadalnimi četami pri Neaplju je tudi del ameriške armade, ki je bila poslana v Afriki in ki se je že napotila na invazijo.

Invazija zaveznikov pri Neaplju ima namen zasesti tudi italijanske pristanišče. Ta armada in osma angleška armada, ki prodira iz Kalabrije proti severu, bosta stisnili nemške čete, kar jih je še v južni Italiji v precep.

Nemci so najbrže odločeni, da bodo poskusili vse, da bodo zadržali zaveznike v južni Italiji toliko časa, da se bo dosegla priprava na obrambo nemške obrežja reke Pad ostala nemška armada.

Dasi je italijanska vlada izkazala svoji armadi, naj se ne boji proti ameriškim in angleškim četam, pa niso na razpolago še poročila, če je vsa italijanska armada položila orožje. Radio iz Berlina je naznalo, da je bila organizirana nova fasilistična vlada v ubežništvu, za katero naj bi se borile one italijanske čete, ki so ostale še zveste Mussoliniju.

Severna Italija je očividno pod nemško oblastjo, vendar pri položaj še ni znan, ker si zavezniške naprotujejo. Veliko poročila je povzročilo radio iz Berlina, ki je danes zjutraj izdal, da so nemške čete z italijali, dve uri kasneje je pa zasedli prelaz Brenner ter da so Nemci po vsej Italiji.

Italijanski častnikarska agencija Stefani je poročala, da kova tri nemške divizije. Istočasno je trdila, da leži angleško brodovje pred Genovom.

Iz Stockholma poročajo, da so se ameriške čete izkrcale pri od Rima in pri Gaeta, 75 milj južno od Rima).

Vesti iz Willarda

Na operacijo se je morala podati Mrs. Jos. Perme. Operacija se je dobro posrečila in zdravje se ji vidno boljša. Nahaja se še vedno v bolnišnici, a kot se poroča, se bo vrnila prihodnji teden že domov.

Gregor Seliškar je moral tudi iskati pomoči pri zdravniku in to ravno zdaj, ko je treba pospravljati poljske prideleke, polniti "silo" itd. Gregor, zdaj ni časa za bolezen, pa mirna Bosna. Dobri prijatelji svetujejo, naj bi zbolel, če že mora, enkrat tje po božiču.

Ickes je vrnil nadaljne premogorove lastnikom

Washington. — Harold Ickes, administrator premogorovov naznanja, da je vrnil lastnikom nadaljnih 138 premogorovov, ki so last 94 družb. S tem je vlada vrnila lastnikom že 687 premogorov od 21. avgusta.

BANKA IMA SAMO ŽENSKO V SLUŽBI

Kingwood, W. Va. — Albright National banka pravi, da je to edina banka v Ameriki, ki ima same ženske v službi. Edini moški je predsednik Dwight Foley.

Zed. države bodo poslale relief in živila kar najhitreje v Italijo

Washington. — Zed. države se pripravljajo, da pošljejo za stotine milijonov dolarjev za prvo pomoč Italiji. Načrte za to od pomoč sta odobrila predsednik Roosevelt in premier Churchill. Relifno akcijo za Italijo bo vodil C. B. Baldwin, ki bo odpotoval v par tednih v Italijo.

Najprvo se bo poslalo v Italijo živila, obleko in zdravila. Potem se bo pomagalo poljedelstvu in industriji v Italiji, da se zopet postavi na noge in producira.

Zedinjene države so sosedaj poslale v Severno Afriko in v Sicilijo za \$88,702,000 vrednost industrijskih potrebščin ter za \$23,666,000 vrednosti živil.

Kupujte vojne bonde!

Iz avta v globoki vodi sta se srečno rešila

Catherine Evans in Richard Fisher sta hotela ponoči zapeljati avto do Jahnega kluba na obrežju koncem 49. ceste. Mesto tega sta pa po neprevidnosti zapeljala na pomol Truckers Steamship Co. Avto je padel 30 čevljev globoko v jezero. Oba sta se rešila na ta način, da sta naglo zlezla skozi okno, se pognala iz vode in splavala na breg.

Tudi Clevelandčani bodo med oproščenimi ujetniki

Padec Italije pomeni najbrže tudi svobodo za zavezniške vojne ujetnike v Italiji. Med temi je 13 Clevelandčanov, kolikor je dozdaj znanega in med temi dva Slovenca: Frank Bobek, 7110 Gilbert Ave. in John Verhovnik, 5801 Prosser Ave.

Kupujte vojne znamke!

Na 3. septembra je graduirala iz Kent State univerze Anna Prosen, hečra Mr. in Mrs. Ludwig Prosen iz 19716 Arrowhead Ave. V kratkem se namerava vpisati v medicinsko šolo. Njena mati je hči dobro poznane Mrs. Mary Stroj in iz 1071 E. 64. St. Čestitamo in mnogo uspeha v nadaljnjih študijah.

Mnogo uspeha želimo

Miss Marion Kuhar, hčerka poznane Frank Kuharjeve družine iz 1123 Addison Rd. se je vpisala na Cincinnatiški glasbeni konzervatorij v Cincinnati, O., kjer bo študirala petje in glasbo. Vrlemu in nadarjenemu slovenskemu dekletu želimo mnogo uspeha.

Na udeležbo pogreba

Članstvo društva sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ je prošeno, da se v velikem številu udeleži pogreba za pokojnim s bratom Stanley Jeršanom. Pogreb bo v soboto ob devetih iz Zakrjaskovega pogrebnege zavoda.

V bolnišnici

Frank Sulen iz 15910 Midland Ave. se je podal v Glenville bolnišnico na operacijo. Želimo mu, da bi vse srečno preстал.

Prva obletnica

V soboto ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnim Louis Zupančičem v spomin 5. obletnice njegove smrti.

Rusi so okupirali važno nemško postojanko na potu proti Kijevu

Moskva. — Premier Stalin poroča, da je general Konstantin Rokosovski z naglim udarom zavzel mesto Bahmach, kjer je bilo središče nemških dobavnih zvez v severni Ukrajini in ena izmed nemških utrd pred Kijevom.

S tem so se približale ruske armade na manj kot 100 milj do glavnega mesta v Ukrajini, Kijeva ter faktično presekali nemško osrednjo in južno fronto.

Vsa 600 milj dolga fronta, ki sega prav do Smolenska, je pod strahovitim pritiskom ruskih armad. Zlasti je v veliki nevarnosti vse nemško desno krilo, ki se naslanja na Azovsko morje.

Vse tovarne za umetni kavčuk pripravljene

Pittsburgh, Pa. — Braley Dewey, novi direktor za kavčukasto industrijo naznanja, da bodo letos dogotovljene vse vladne tovarne, ki bodo izdelovale umetni kavčuk. Te tovarne bodo producirale na leto 850,000 ton umetnega kavčuka.

Na operacijo

V Cleveland Clinic bolnišnici je srečno prestala operacijo Mrs. Anton Leopold iz Madison, O. Nahaja se v sobi št. 348, 3. nadstropje, kjer jo prijatelji lahko obiščejo. Želimo ji, da bi se kmalu boljšega zdravja vrnila domov.

Kratke vojne in druge vesti

MADRID — Sinoči so pluli mimo Gibraltarja štirje ameriški rušilci z največjo brzino. S trdnjavo so izmenjali signale, nato pa naglo odpluli v Sredozemsko morje.

WASHINGTON — Vojni tajnik Stimson poroča, da so se sprijele ameriške čete pri Neaplju z Nemci, toda napredujejo natanko po načrtu naprej.

BERN — Z italijansko-švicarske meje se poroča, da so se sprijele italijanske in nemške čete po ulicah Tortona, ki leži med Milanom in Genovom.

MADRID — Tri nemške divizije, ki so bile v garniziji pri Veroni, so bile potegnjene nazaj v Nemčijo preko prelaza Brenner.

LONDON — Depeše iz Lugano poročajo, da je ameriško in angleško bojno brodovje zaplulo v pristanišče Genovo ob desetih zvečer v sredo.

LONDON — Nemški radio je poročal, da je meja med Italijo in Nemčijo zaprta vsem civilistom, ki bi potovali z vlakom.

LONDON — Italijanski časopis Il Popolo di Roma je poročal, da je papež Pij govoril na 4. septembra 50 minut s predsednikom Rooseveltom in sicer po prekoatlantskem telefonu.

NEW YORK — Radio iz Berlina je zatrjeval, da je Roberto Farinacci, bivši generalni tajnik fašja, strmoglavil vladno kralja Emanuela z namenom, da održi Italijo v vojni.

LONDON — Iz Zuricha se poroča, da so prepeljali Benito Mussolinija na otok La Maddalena, ki leži severno od Sardinije, z namenom prepričati njegovo rešitev od strani Nemčije.

LONDON — Depeše iz Irana (Perzija) javljajo, da je perzijska vlada napovedala vojno Nemčiji. Perzija je že dle časa sodelovala s zavezniki s tem, da je dovolila voziti preko svojega ozemlja potrebščine v Rusijo. Perzija šteje 12,000,000 prebivalstva.

LONDON — Rimski radio je poročal, da so odplule iz pristanišča Spezia tri največje italijanske bojne ladje z več križarkami in rušilci in da so zdaj na potu v zavezniška pristanišča.

NAD 3,000 BOMBNIKOV RAZBIJALO FRANCIO

London, 9. sept. — V zadnjih 24 urah je letelo preko Rokavskega preliva nad 3,000 bojnih letal in bombnikov proti Franciji, ki so razbijali pristanišča in letališča po severni Franciji. To je bil že osmi dan, kar ameriški in angleški bombniki brez prestanka izvajajo zračno ofenzivo v zapadni Evropi, kar se lahko smatra kot pripravo za invazijo zavezniških armad.

Takega strahovitega zračnega napada še ni doživela zapadna Evropa. Bombe padajo neprestano na Hitlerjeve fortifikacije.

Danes zjutraj se je vsula takšna toča bomb na francosko obrežje, na obrežne baterije in sovrane ladje v raznih pristaniščih, da je bilo slišati detonacijo bomb več milj v notranjost dežele. Na angleški strani Rokavskega preliva so se tresle šipe pri hišah šest milj daleč od obrežja.

Nekateri so že smatrali, da je to začetek invazije na Francijo dočim je bilo uradno zatrjevano, da je to samo vaja za invazijo.

Radio iz Berlina je danes zatrjeval, da so ameriški bombniki vsipali bombe v severni del Pariza. Napadalcu niso nalezeli na posebno opozicijo od strani nemške zračne sile.

Zavezniška zračna sila je začela z napadom ob sedmih zjutraj. Ljudje na angleškem obrežju pripovedujejo, da niso še nikdar videli toliko števil letal v enem dnevu.

Vest iz Sodražice

Mrs. Mary Centa, stanujoča v Clevelandu na 14314 Thames Ave., je dobila potom Rdečega križa žalostno vest, da ji je umrl 14. septembra lanskega leta v Sodražici njen ljubljani oče Jernej Perušek. Pokojni je živel pred leti v Clevelandu, poznan pod imenom Lukatov. V Sodražici zapušča žalujočo ženo Marijo in štiri poročene hčere: Frances Benčina, Angela Košir, Pepca Oblak in Stefi Kuharič ter sinova Ivana in Franka. V Clevelandu zapušča sinova Antona in Jerryja ter hčer Mary, brata Joe Peruška in več drugih sorodnikov, prijateljev in znancev. Bodi dobremu očetu ohranjen blag spomin in naj mu bo lahka domača gruda.

Mast in olje gre v Rusijo

Washington. — Urad vojne živilske administracije je dal Rusiji v prvih sedmih mesecih letošnjega leta 264,000,000 funtov masti in namiznega olja iz posojilnega sklada.

Fantek povzročil smrt dveh svojih sestrice

Štiriletni Frank Gray, 1740 E. 19. St. se je igral z žveplenkami v spalnici, kjer sta spali njegovi dve sestrice, ena stara dve leti, ena štiri tedne. Nastal je ogenj in predno so mogli ljudje rešiti otroka, sta dobila take opekline, da sta umrli. Frankie je ob pogledu na ogenj stekel iz hiše in klical na pomoč. Starša otrok sta šla v prodajalno in naročila sosedu, naj za nekaj časa pazi na otroke.

Župnijska akcija bo kupila vojne obveznice

Župnijska pomožna akcija, ki nabira denar za sirotno Slovenijo, je sklenila, da kupi za \$5,000 vojnih bondev. Ker denarja do konca vojne itak ne bo poslala v domovino, ga bo sedaj investirala v vojne bonde, da tako pomaga k vojnemu naporu tudi Ameriki.

Za gospodinje

To bo zdaj nekaj vsakdanjega v hišah, kjer imajo šolarje, da bodo ti, kadar prihite popoldne iz šole, zmetali knjige v en kot, kape in suknjiče v drugega in hajd v kuhinjo k materi, da dobe kaj pod zob.

To je popolnoma naravno, da bi zdrav mlade po šoli rad kaj jedel. Ni jim treba dati, zdaj ko smo v vojni, živil, za katere morate dajati številne rdeče ali plave znamke v trgovini. Kozarec mleka in kos kruha, namazanega z jelly-em bo za otroka redilo, pa mu bo tudi žlečček zadovoljilo do večerje. Da bi bil otrok od pol dne do večerje brez vsake jedi, je predolgo.

Z VOJNIMI BONDJI POMAGATE K ZMAGI!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 213 Fri., Sept. 10, 1943

Kdaj bo konec vojne

Na ustnih mnogih je sedaj vprašanje: Koliko časa bo še trajala vojna? Kdaj bo odvzeto to neznosno breme z ramen trpečega človeštva in kdaj bo zopet zavladal mir? Ta vprašanja so danes v mislih vsega človeštva. Papež Pij je izrazil željo vsega sveta, ko je apeliral za mir ter izrazil upanje, da utegne morda napočiti mir, še preden zatone letošnje leto.

Angleški premier Winston Churchill je v svojem govoru v Quebecu priznal, da ga je, odkar je prišel preko Atlantika, že več ljudi vprašalo po njegovem mnenju, da-li bo Nemčija še letos premagana, ali bo morda še vzdržala nadaljnje leto. Ministrski predsednik je brez ovinkov odgovoril, da na to vprašanje ne ve odgovora.

Nekateri časnikarji v Washingtonu so bili pretekli teden silno razočarani, ko so iz avtentičnih virov izvedeli, da na Daljnem vzhodu ni pričakovati skorajšnjega konca vojne, temveč da se moramo pripraviti na dolgo vojno z Japonci.

Politični in vojaški voditelji nam ne morejo dati nobenih tozadevnih optimističnih obljub. Vsi ti pravijo, da se moramo pripraviti na najhujše, da bomo zmogli vzdržati in nadaljevati vojno tudi v najtežavnejših okoliščinah do končne zmage, ki pa še ni na vidiku.

Toda kljub vsemu temu pa najdemo lahko v sedanjih vojni situaciji dovolj začudenja in radosti in prav tako lahko tudi logično pričakujemo, da bo vojna v Evropi še to leto končana.

V strogo vojaškem smislu vzeto, ni dvoma, da se vojna za nas ugodno razvija. Poleg tega pa tudi ni nobenega dvoma, da bodo pri končanju vojne igrali veliko vlogo razni psihološki činitelji.

Z gotovostjo smemo pričakovati, da je nemška domača fronta sedaj znatno šibkejša kot je bila leta 1918, ko se je razsula. Tedaj namreč niso treskale na Nemce bombe iz zraka, njihova mesta niso bila razdejana in požgana in v nemških domovih ni bilo fizičnega strahu pred vojno.

Skoda, ki so jo povzročile bombe zavezniških letalcev nemškemu domovom, tovarnam in vojaškim napravam, mora biti ogromna. Enako važna mora biti tudi škoda, ki so jo te bombe prizadejale morali nemškega ljudstva.

Te skode sicer ni videti na fotografijah porušeni mest, ki jih snemajo angleški in ameriški letalci, toda učinek neprestanega bombardiranja na moralo nemškega ljudstva mora biti strašen ter utegne imeti v vojaškem pogledu usodopolne posledice. Nemško ljudstvo ima danes pred očmi kolosalen primer izjalovitve nacističnega režima, v katerega so polagali Nemci vse svoje upanje in želje in kateri jim je s tako gotovostjo zagotavljal, da ne bo na nobeno nemško mesto nikoli padla sovražna bomba. Izjalovitev te obljube je tako strašna in očitna, da mora ne samo oslabeti splošno voljo do nadaljnega boja, temveč mora ustvariti tudi občutje brezmočja in obupa.

Angležem pa se ni obetalo ničesar, razen krvi, znoja in solza. Nemškemu ljudstvu je bila obetana varnost in nedotakljivost njihove dežele in njihovih domov, zavojevanje tujih ozemelj, slava in oblast.

Nacizem temelji na zavojevanjih in uspehi so mu življenjska kri. Ako pa se zavojevanje izpremeni v poraz, uspehi pa v mizerne izjalovitve, se podro s tem psihološki stebri, ki so nosili zgradbo. Zato ne bo presenetljivo, ako se bo nacistični režim zrušil, še preden bodo nemške armade definitivno ali končno premagane.

Razočaranje nemškega ljudstva mora biti sedaj večje kot kdajkoli v nemški zgodovini, odkar se je zrušila Italija. Nacistični voditelji so neprestano obljubljali ljudstvu, da vojne ne bo, ko pa se je sedanja vojna pričela, so mu obljubili naglo zmago, socialno in gospodarsko varnost in bogat plen.

Mesto tega pa vidi to ljudstvo razdejanje svojih mest in sedaj bo skoro doživelo razkroj in razpad svojih armad.

TO IN ONO

Teško, da bi bilo kako človeško pleme kdaj na svet bolj zasovraženo, kot je danes nemško. Pa tudi vzroka ni bilo nikdar takega, kot je danes.

Kdor pravi, da nemški narod ni kriv te vojne, ali da bi nemški narod raje danes končal vojno kot jutri, naj pomni to, da armada ni nič drugega kot oborožen narod. Torej narod lahko neha z vojno, kadarkoli hoče. Vojskovodje izvajajo samo voljo naroda. To bi si morali zapomniti, kadar bomo sodili krivce te vojne.

Pravijo, da bodo zadostovali naši skladi olja samo 12 let še. Potem se bo pa treba zateči k umetnemu olju, ali pa se vrniti v čase brez olja. Takrat ne bo niti A, niti B, niti C — gazolinskih kart in — kam se bomo pritožili?

Kupite vojne bonde

Louis Adamič: "A Very Valuable Document"

Objavlja P. Ambrožič OFM

(Nadaljevanje.)

Zdaj se še lahko reče, da celokupni narod, pa naj bo pod okupatorji ali v takozvanih svobodnih državah, pričakuje upostavitve Jugoslavije in to z globoko vero v njeno bodočnost.

Po mnenju velike večine je narodno življenje nemogoče brez skupne države pod narodno vladavino Karadjordjevičev. Samo po tej poti je mogoče gledati naproti boljši bodočnosti vseh Jugoslovancev. Narod spregleduje, da ga medsebojna trenja in boji vodijo samo v propast. Nasprotno pa ga bo složno in bratsko delo v skupni domovini, obenem s koordinacijo vseh narodno čutečih sil, privedel do osvoboditve in napredka. To svoje spoznanje je narod itak že vse predrago plačal.

(Tu izpustim iz poročila poglavje o gospodarski in politični situaciji in podam takoj 5. poglavje.)

Vojna situacija v aprilu 1942

Okupatorska

Italijanske posadke štejejo okoli 300,000 mož vseh vrst vojaštva.

Nemci imajo danes v Srbiji dve diviziji. Od teh je ena reducirana SS divizija v Belgradu. Bolgari imajo kakih osem divizij v Nedičevi in okupirani Srbiji. Poleg tega imajo Nemci še na Hrvaškem tri ali štiri divizije, od katerih sta baje dve namenjeni v Bosno kot kazenska ekspedicija.

Mihajlovičeva

Ako bi bilo več zdravega razumevanja in iskrenega patriotizma, bi ne bili razni elementi začeli samostojnih akcij, nesmiselnih in brez prave vojne koncepcije. Nasprotno bi se bili pridružili Mihajloviču.

Ako bi se bilo to zgodilo, bi bila njegova in naša splošna situacija neprimerno bolj ugodna kot je danes.

Moji predpostavljani imajo natančne podatke o moči Mihajlovičevih trup in o njihovih akcijah. Teh podatkov pa jaz nimam, zato se ne bom bavil s tem, temuč rečem le na kratko:

Vsak dan raste število vojaških osebnosti, ki pristopajo v generalove vrste, bodisi na terenu samem ali samo v njegovo organizacijo.

Veliko število stvarnih organiziranih ali neorganiziranih pristavev (Mihajlovičevih) je med Nedičevimi trupami, med Pečaničevimi četniki, itd.

Moštvo iz vseh krajev bivše Jugoslavije pristopa v generalove vrste, kadarkoli se jim ponudi prilika.

General Mihajlovič je danes centralna figura našega odpora in predstavlja jugoslovansko misel ter stremenje.

Vseobča želja ljudstva je, da se samo Mihajlovičevi akciji da (od zunaj) materialna in moralna podpora. Samo nje mu naj bi se dal v roke ves pokret v deželi, ki naj ga izvede po premissnem načrtu.

(Poglavje 6. govori o prometu pod okupatorji, poglavje 7. o Judih, kar tukaj izpustim. Zanimiva pa utegne biti naslednja točka.)

Mišljenje naroda o emigrantih, etc.

Tu doma se pričakuje od onih, ki so po vojni zbežali iz domovine, da organizirajo moderno trupo iz novih in starih izseljencev, in da v vsakem pogledu delujejo v interesu svoje domovine. Ako bi se to pričakovanje ne uresničilo, se da pričakovati, da bo njihov povrtek v domovini se prej ko triumfalen.

Trdovratno se vzdržuje mnenje, da se formira ena armada jugoslovanskih izseljencev v Kairu in druga v Ameriki. Te vojaške enice morajo igrati vidno vlogo pri osvoboditvi domovine.

10. Podatki o politiki osiščane Nemci

V politiki Nemcev na jugoslovanskih tleh igrajo tri skupine vsaka svojo vlogo: Upravno-vojaška skupina, Gestapo in ekonomska skupina. Najlaže je te tri skupine opazovati v Srbiji, kjer imajo Nemci v rokah oblast ne samo stvarno, ampak tudi na zunaj. Ni težko ugotoviti razne nespornosti med tremi prej omenjenimi skupinami.

Gestapo vrši razdiralno delo, to se pravi opravlja razna "čiščenja" nezanesljivih elementov, zraven pa zahrbtno skrbi za kar največ mogoče redne razpore med domačini.

Gospodarski krogi niso uspeli, da bi organizirali izkoriščanje proizvodnje z jugoslovanskih tal za Nemčijo. Kriva je temu prevelika razkosanost jugoslovanskih dežel. Ti krogi so se sprva zavzemali za ustvaritev kolikor mogoče obširnih gospodarskih področij. Toda morali so odnehati in se vdati Hitlerjevi politiki.

Soditi po obnašanju Nemcev, pa magari da je tu pa tam celo prijateljsko, bi ne bilo v slučaju zmage osiščane Srbije in ne Hrvaške. Bili bi samo dve nemški provinciji, nekaki "protektorati" — v kolikor ne bi sploh presešli bolj narodno čuteče prebivalstvo nekam v Rusijo...

Nemška politika napram jugoslovanskemu ozemlju gre še vedno za tem, da se z njegovo pomočjo vzdržijo naši sosede pri sodelovanju v osiščeni v sedanji vojni.

Italijani

Lahi se trudijo, da bi se čim prej "ukoreninili" v Dalmaciji in v drugih okupiranih krajih — po načrtu: oživiti staro Rimsko Cesarstvo. V tem se je Musolinijeva politika znašla v koordinaciji s katoliško politiko papeža. Ne smemo pozabiti, da je Drina meja med Bizancem in Rimom. Katoliška cerkev je samo pograbila priliko, da se pojači na Balkanu, ko ni več apostolske Avstrije. In v tej katoliški politiki je treba videti doberšen vzrok za preganjanje Srbov, oziroma sploh pravoslavcev.

(Tudi glede na gorajo opazko prepuščam sodbo bralcem. Opomba prevajalca.)

Madžari

Poleg prisilne madjarizacije Bačke, se Madžari zelo trudijo, da bi dobili tudi Banat, da se tega pomadžarijo. Svoje poglede so pa vrgli tudi na Osišek in vzhodni Srem.

Bolgari

Uradni nemški orientirani del Bolgarov želi, da se ustvari Velika Bolgarska, za kar bi bilo treba popraviti meje napram Srbiji. Ti krogi spremljajo delo današnjih hrvatskih političarjev s simpatijami, ker upajo, da skupno lahko preprečijo "hegemonijo" Srbov. Kolikor smo mogli zvedeti, mnogi bolgarski uradniki, ki so bili poslani v službo v Južno Srbijo, niso vzeli s seboj svojih družin in pohištva, češ da se še ne ve, kako se bo vojna končala.

(Dalje prihodnjic)

Newburške novice

Prav za gotovo sem mislil, da mi ta teden ne bo mogoče pisati. Prišlo so razne zadeve, katere so mi vzele vso pozornost tako, da je kazalo, da bo moja petkova kolona izostala. Poleg vsega drugega me pa muči, noč in dan, ta šment "hay fever," tako, da človeka zapuša potrpežljivost in dobra volja. Potrpežljivost je prav lepa čednost o kateri se lahko govori in prav lahko priporoča drugim, dokler nas samih ne zadene kaka tako sitna nadloga, kot je "hay fever," revmatizem ali pa kaka druga taka spodtika. Najbolj sitno pri tej bolezni je to, ko človek pri miru sedi, nos pa teče. Neprijetno je tudi to, ko človek ni ne zdrav, ne bolan in torej ne dobi nikake simpatije, niti "Bog pomagaj" ne reče nihče več, ko človek kiha in kiha, da bi se skoraj pretrgal na dva konca. Tako je. Jaz sem zato, da kiharji naredimo svojo lastno organizacijo. Vstop bi imel vsak, ki bi najmanj trikrat na minuto kihnil.

Šola se je zopet pričela. Matere bodo vesele, da se znebijo vsak dan za nekaj ur skrbj za otroke. Mi jih pa kar radi vidimo in slišimo, ko brbrajo, kričijo in vpijejo po šolskem dvorišču. Tudi nas užejuje sem in tja. Otroci povzročijo marsikaj nepotrebnega in napravijo tudi škodo. In takrat človeka pojezi. Dan za dnem je treba popravljati razne kljuke pri vratih, steklo pri oknih, sedeže pri klopih. Dobro, da imamo "Janitorja," kateri sam popravi po večini vse od ure na steni pa do tlaka na dvorišču. Navzlic temu pa imamo rajši ves ta križ z otroci, kot pa prazno šolo, prazno dvorišče in "mirno Bosno." Otroci so naša bodočnost.

Šola se pričanja z mašo vsako jutro o pol 9. Kolikor je mogoče, naj prihajajo otroci tudi k maši. Sedaj je ob sedmih že dan in upamo, da bodo mestni očetje postavili uro nazaj, ko se dan skrči. Mi sicer otrokom vsem priporočamo jutranjo sv. mašo, pa tega ne zahtevamo naravnost. Starši doma naj istotako otrokom prigovarjajo k temu. Čudno je, da se oddaljenim otrokom ne zdi pregodaj biti na mestu ob času za mašo, dočim je več bližnjih, kateri redno opušajo to dobro krščansko navado.

V nedeljo ob enajstih je seja za glavni cerkveni odbor.

Izmed vseh podlih, prefriganih, lažljivih trditvev brez dokazov, ki sem jih kdaj bral kje, je Louis Adamičev zahrbtni napad na Snoja v Harpers Magazine najgrši in najpodlejši in bo, kadar bo zlomek delil nagrade za te vrste "umetnost," prav gotovo Adamič prejel prvo nagrado. Adamič se je torej prav dobro razkrinkal in stoji pred narodom, kot komunist prve vrste. Kar je pri tem najbolj smešnega je to, da se hoče pred ameriško javnostjo kazati, kot dobrega državljana. Komunisti delajo z vsemi svojimi močmi za propad ameriške demokracije. Komunisti, fašisti in nacisti so ena in ista sodrga z različnimi imeni. Če hoče Adamič videti pravega komunizma, naj pogleda v ogledalo in videl ga bo. Pri tem pa govori, da se je "amerikaniziral." Pravi Amerikanec se "fajta" iz obraza v obraz. Adamič pa je čakal, da se je Snoj obrnil in odšel. Takrat pa je Adamič skočil za njim in ga zabodel v hrbet. Sedaj, ko je Snoj onstran morja, se je naš junak osrčil in napisal več strani v Harpers Magazine čez Snoja. Snoj pa naj ve, da to ni ameriški način pač pa pristni komunistični način borbe, resnici na ljubo, barabinski način.

Smrt je posegla v družino Joseph Lozarja na Independence Rd. Udarec je radi tega tem hujši, ker je šel iz hiše gospodar, tista moč, ki je preskrbljevala vsakdanji kruh. Njemu naj bo Bog milostljiv, družini pa izražamo naše globoko sožalje.

Če se ne veste, naj vam damo s tem na znanje, da je eden naših novih faranov Hon. Dennis George Shimko. Oče George Shimko in mati Jean, rojena Kalister se ga zelo veselita. Bilo je pisano in mi po potrjuje, da je France z hriba postal zopet enkrat stari oče, kajti pri Viktor Stembergerju so dobili novega člana, kateremu so dali ime Victor John. Mati je Catherine, rojena Elsworth. Pa to še ni vse. Pri John Petriču Jr. so bili razveseljeni z vojakom, ki je prišel k njim na dopust za najmanj pet in dvajset let. Ime so mu dali Jerome Michael. Poleg teh paglavcev je pa še Joyce Marie Sukovič iz Warrensville, ki je tudi postala kristjanka. Upamo, da bodo za vedno držali obljube, ki so jih v njih imenu naredili božji.

Torej, Italija je padla. Kakor po navadi, je tudi v tem slučaju morala popustiti svoje poželjenje po širšem ozemlju. Prav za prav, to jim človek ne more zameriti, da se širijo ven, ker doma nimajo prostora. Toda, kar jim moramo zameriti je njih tatinski način. Slovencem so vzeli po sili Trst in Gorico ter veliko zemlje poleg teh mest, potem pa v svoji ošabnosti začeli preganjati Slovence iz njih rodne zemlje na tako nesramen način, da se je moral zgrazati vsak pravomisleči človek. Ali bodo sedaj dali to ukradeno zemljo nazaj? Če je kaj pravice na svetu za male narode, dolžni so jo dati nazaj prav tako, kot so Nemci dolžni povrniti ukradenjo Koroško. Bog daj že skoraj pravični in stalni mir.

Bernard Lozar, eden naših fantov v službi Strica Sama, se je te dni zgledal pri nas in povedal, da je popolnoma zadovoljen s svojo službo. To je že lepo. Bernard je tako srečen, da ima prav lahko, da si važno mesto. Če bo treba tja čez morje in se tam izpostaviti kanonom, to pa najbrže ne bo tako lahko.

40 urna pobožnost bo letos 22., 23. in 24. oktobra. Naznamo zadosti naprej, da ne boste tiste dni kaj drugega, kar bi motilo to važno cerkveno opravilo.

Ne pozabite bazarja v mesecu novembru. Tudi to "slavnost" naznamo tako zgodaj, da boste pravočasno nabrali dobrot. Kakšni bodo veliki dobrotki, to bo odbor določil v nedeljo.

Krščanski nauk za otroke iz publik šol se bo pričel. Cerkvena postava strogo veže starše, da pošiljajo vse otroke, ki ne morejo v katoliške šole, h krščanskemu nauku vsaj dvakrat na teden. Zato bomo poučevali v Maple Heights ob torkih po šoli v Narodnem domu; v Warrensville Heights ob sredah po šoli in sicer pri Leo Keglovičevih. Otroci iz Jutrovega pa bodo prihajali ob sobotah ob 9. sem doli v šolo sv. Lovrenca, razen če dobijo kak prostor v njih sredini. Za enkrat morajo priti sem doli. K nauku so dolžni priti vsi od 6. pa preko 14. leta. Ob nedeljah pridejo vsi k šolarski maši ob 8:45 in potem zopet k maši šolo vsi skupaj.

8:45 in potem zopet k maši šolo vsi skupaj.

Huda bolezen tare John Fink, kateri je že več tednov bolnišnični. Je sicer že nekoliko boljši, toda nevarnost je še vedno velika za njegovo zdravje. Mike Champel se je preselil mesta doli na mestne farm Infirmary. Mrs. Catherine, ki je prestala težko operacijo, je zopet doma. Mrs. Valenčič se še vedno postelji, na katero je prišla na že leto dni. Mrs. Antončič ne more iz hiše zaradi let in veliko trpi. Mi bomo ročali ženam naj jo obišče. Cvelbarjeva mati se že več secev drži samo hiše in več postelje. Miss Agnes, ki se je podala v bolnišnico, je zopet doma. John Sr. je pa junak, ki je bil lezen do malega premaga, si je bil že kar blizu nevarnosti.

Tako gre na svetu. Smo trdni, ko hrastje, bolni in mehki ko gnilo. Kdor ima zdravje, naj ga je in Boga zahvali zanj.

Premog za Sicilijo in ki ga ne producira več precej okrnili našo zalogo, ki že itak ni prevelika. Je že znižala porabo, da ga bo lahko poslala v rane dežele. Isto bo tudi ki ga bomo morali poslati v pirane dežele, zlasti pa v kan.

Civilno prebivalstvo čaka za letos še več nje gotovih stvari, zlasti zne kuhinjske posode, manjkajo sirovin, bo občutiti civilno prebivalstvo vojna industrija mora biti na glavo.

Iz podzemne želje Parizu so se vsi ljudje je dren kot v panju, pripeti, da stopi nek častnik na noge nekemu, kaj se ve, ali je ril nalašč, ali po pomoči, saj bi moral biti Francoz, da mu Nemec na glavo.

Toda Francoz je imel očesa in kdor jih ima, vedel, kaj se to pravi, težak škorenj nanje, tudi ne smemo čuditi, Francoz močno zastavlja tem pa nemškemu oficirju komentarja eno prisilno usesa, da je nacij viden lemu dnevu sonce, vendar predno se je pristoje dobro zavedel, je pristal drug Francoz in tudi tega kega komentarja prikaže cirju nič manj gorko kot Razume se, da je straža oba Francoza tirala in pripeljala na komando.

"Zakaj si udaril komandirja?" je vprašal komandir, ki je risasto gledal na Francoza.

"Veste gospod poveljnik, opravičuje prvi Francoz, mi je, gotovo ne nalagam obvaruj, stopil gospod na nogo, so me kurja zabojele, da absolutno ne vem, kaj delam in ne vedel, kaj delam sem stari, ševni zmeda sem stari, bi ga sicer nikdar ne, ne sejem."

"In zakaj ste vi udarili komandirja?" se je obrnil komandir na drugega.

"Vidite, gospod komandir, stvar je takale. Ko sem, kako je ta-le mestni nemškega oficirja, si nisem mogel misliti, kot da je vojna že končana, sem mu še jaz priselil spomin, predno odide v rajh."

Iz raznih naselbin

Orient, Ill. — V bližnji naselbi Royaltonu je 21. avg. umrl Andrew Zupancic, star 71 let in rojen v Višnji gori na Dolenjskem. Podlegel je raku v želodcu. V Ameriki je bil 40 let in tukaj zapuščal ženo in dve hčerki.

Conemaugh, Pa. — Pred kratkim je tukaj umrla Polona Prosen, stara 58 let in doma pri Krnem na Dolenjskem. V Ameriki je bivala 34 let in tukaj zapuščala moža, dva sinova in eno hčerko v starem kraju pa sestro. Forest City, Pa. — Vojaške oblasti so obvestile Josepha Jereba, da je 19. julija v bojih na Pacifiku padel njegov edini sin Joseph Jereb, ki je vstopil v armado 29. julija 1942. Zapuščal je dve sestre.

Butte, Mont. — Dne 15. avg. je bila v avtni koliziji ubita žena Joseph in Angela Jakša. V času nesreče so bili v avtomobilu tudi njuni trije otroci, od katerih sta bila dva poškodovana, tretji pa je ušel poškodbam. Poškodba troja v starosti od 2 do 10 let. Družina se je peljala na pokopnikovega brata v Indianapolis, Ind. — Tukaj je bila v avtni koliziji ubita žena Josephina Barbaric, stara 40 let in doma iz Mirne peči na Dolenjskem. Zapuščala moža in tri sinove.

MALI OGLASI

Dobra prilika
V Euclidu na 21140 Miller Ave. 6 sob in sončna soba, močno in trdno zidana hiša, ekskluzivna garaža za 2 avta; zelo primerna cena.

Lep senčnat lot na E. 232. cesti blizu Babbitt Rd. 60x152, cena \$1250.

6 sob za 2 družini na E. 173. blizu Grovewood. Cena \$1400.

4 sobe - Cottage
Katerem lahko živite vse leto, 4000 ft. kopalnico, garažo, lot 40x140. Nahaja se na Meredith Ave. pri E. 185. cesti. Cena je \$4000, gotovine \$1500.

6 sob za eno družino, 2 spalnice, podaj, furnez, kopalnica, fire place, china cabinet, na 18100 Waterloo Rd. Cena \$5,900. Pregledajte, lastniki živijo v teh hišah. Za podrobnosti pokličite

L. Petrich
19001 Kildeer Ave.
IV-1874

DELO DOBIJO

Za čiščenje

Starejši moški ali ženska se sprejme za čiščenje tla in pomivanje posode v restavrantu. Za začetek plača \$22.50 na teden, potem pa več. Hrana in uniforme. Delo od 7:30 do 4:00.

Sculte United Co.
520 Euclid Ave.
(214)

MOŠKI 18-55

MNOGO DEL JE ZDAJ ODPRTIH, NE ZAHTEVAJO NOBENEGA ZNANJA
Lepa prilika zaslužiti dobro plačo in se izučiti dobrih delovnih navad. Visoka plača od ure in avtomatično zvišanje po štirih tednih.

WILLARD
STORAGE BATTERY CO.
246 E. 131. St. (blizu St. Clair)
(215)

Ženske za čiščenje
uradov ponoči.
Zglasite se
605 Society for Savings
poslojpe
(213)

Moške in ženske

se potrebuje za
splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZAČETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva in prestatu zdravniško preiskavo.

Zglasite se na
Employment Office
1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.
(216)

MOŠKI

18 do 60
OPERATORJI NA STROJIH
in
UČENCI
Plača od ure.

Cleveland Cap
Screw Co.
2921 E. 79. St.
(216)

TOVARNIŠKO DELO

100% OBRAMBNO DELO
predznanje ni potrebno
Plača od ure in overtime
Ako ste zdaj zaposleni v vaši industriji, morate dobiti izpustnico, da ste na razpoložanju.

THE DRAPER
MFG. CO.
E. 91. St. and Crane
1 blok južno od Union Ave.
(216)

ŽENSKKE

OPERATORICE NA STROJIH
in
UČENKE

Plača od ure
Cleveland Cap
Screw Co.
2921 E. 79. St.
(216)

Press Operatorji
ki razumejo delo ali začetniki. Mi vas naučimo. Dobra plača od ure. Delo 58 ur na teden. Nočno in dnevno delo.

Dickey-Grabler Co.
10302 Madison Ave.
(216)

ŽENSKKE

MOŠKI

za
važno industrijo
Splošna tovarniška dela
Sihti se menjajo; nič ob nedeljah
Plača od ure

ARCRODS CORP.
4437 E. 49. MI-8790
Južno od Harvard Ave.
Zglasite v delovnik
10 dop. do 5 pop.
(216)

Ženske

za

čiščenje

3:30 zjutraj do opoldne
Dobra plača

Za pomoč v
pralnici

45 ur na teden
Prijetne delavske okolščine
Pomočnica za kuhinjo
Plača in hrana ter uniforme
Dobre ure. Nič dela v nedeljo
Zglasite se v 8. nadstropju
Halle Bros Co.
(216)

DELO DOBIJO

Oskrbnica

dnevno delo, ki bi skrbela za žensko jedilnico, shrambo za obleko in rest rooms. Državljanstvo ni potrebno. Dobra plača od ure.

Euclid Road Machinery
1361 North Chardon Rd.
(215)

MALI OGLASI

Stanovanje išče

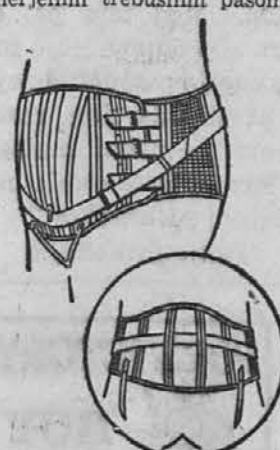
Želimo dobiti stanovanje 4 sobe in kopalnico, 2 odrasla v družini, nič otrok. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EN-2985.

Stanovanje iščejo

Dve odrasli ženski iščeta stanovanje 3 sob s kopalnico v okolici E. 55. St. do E. 105 St. in blizu ulične železnice. Kdor ima kaj naj pusti naslov v uradu tega lista.

PREVEČ MASTI

Povzroča slabo postavbo, slabo prebavo in izločenje, srčno napako in mnogo drugih nepravilnosti. Mnogo teh nepravilnosti lahko preprečite ali olajšate s pravilno umerjenim trebušnim pasom.

OPORA DEBELOSTI
Naši izkušeni umerjevalci vam umerijo pravi pas v privatni sobi; moški in ženske umerjevalke. Mi tudi umerimo pasove za kilo, za podporo hrbta, elastične nogavice. Pridite še danes.

Lodi Mandel

P.E.G., P.H.C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10 zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Išče stanovanje

Starejša mož in žena bi rada dobila 4 sobe in kopalnico, zgoraj, pri mirnih ljudeh, med 70. in 61. cesto ter med St. Clair in Superior. Želita dobiti zdaj ali vsaj pred zimo. Pokličite ENdicott 7197.

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

POZOR!

HIŠNI GOSPODARJI
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, zlebovih ali furnezih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

Točna postrežba!

Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte
John Prišel
15908 Parkgrove Ave.
KENmore 2473-R. (Fri. x)

Dohodninski davek

Vi morate izpolniti davčno polo glede dohodkov in Victory davka. Ako ste zaposleni in redno služite, morate predložiti davčno polo in sicer:

OŽENJENI in če ste vi in vaša žena skupaj zaslužila več kot \$3,500, naj bo to v vsem letu 1942 ali pa v 1943.

SAMSKI, ako ste zaslužili v letu 1942 ali v 1943 več kot \$2,700.

Poleg teh pa vsi, ki imajo kako podjetje ali imajo lastnino, ki nosi dohodek.

ZADNI DAN JE 15. SEPTEMBRA.

BURICK - MURPHY - CORCORAN

749 E. 185. St., vokal Muskoka Ave.

MI vam pomagamo to napraviti!

ODPRTO OD 10 DOPOLDNE DO 10 ZVEČER

ODPRTO V NEDELJO 12. SEPTEMBRA OD 10 ZJ. DO 10 ZVEČ.

PRISTNI MONCRIEF

Deli za popravilo so DELANI, da pristojno vašemu MONCRIEF FURNEZU. Vprašajte vašega MONCRIEF trgovca.

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue

V BLAG SPOMIN

DVAJSET OBLETNICE SMRTI LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Rose Fortuna

ki je za vedno zaspala dne 10. septembra 1923.

Dvajset let nam grob Te krije, kar v večnost se podala, lepši zdaj Ti sonce sije, vsem v spominu si ostala.

Truplo tam na božji njivi v grobu hladnem zdaj trohni, duh pa Tvoj v neminljivi slavi raja še živi.

Zaljubljeni ostali:

JAMES FORTUNA, soprog.
JAMES FORTUNA JR., sin.
MARY CHRISTY, **JOSEPHINE YAKOS**, **PAULINE BRADAC**, **ROSE VRHOTZ**, hčere.

Cleveland, O., 10. septembra, 1943.

BLISS COAL CO.

PREMOG IN DRVA

Zastopstvo
WHITING STOKERS
22290 LAKELAND BLVD.
KENmore 0808

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.

6016 St. Clair Ave.

Telefon: ENdicott 3113

Cletrac je prejela armadno-mornariško odlikovanje "E"

izdelovala. Še davno pred Pearl Harborjem je Cletrac izdelovala high-speed traktorje in po Pearl Harborju je šla družba na 100% vojno delo. "E" odlikovanja je dobilo 5 najstarejših uslužbencev The Cleveland Tractor Company in sicer so trije zastopali delavstvo, dva pa uradniško osebje. Župan Lausche je bil stoloravnatelj, ki je predstavljal govorilnike.

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co.'s Basement

SO GORKE!

Nove Snowsuit Obleke za deco

Naša zaloga je kompletna—bodite pripravljeni za prihajajočo zimo!

Stili dveh komadov, dvojno prsni s čepicami! Topla podlaga. Ski hlače z naramnicami. Modre ali rjave barve. Mere 3 do 6. **6.99**

Za dečke! Snowsuit obleke dveh komadov z ski hlačami z naramnicami! Pleteni robci... usnjeni obrobi. Modre ali rjave barve, mere za 3 do 6 let staro deco. **7.95**

100% VOLNENO! Dvovrstne kombinacije. Ski hlače z zipperjem in naramnicami. 5 podlogo. Mere za 3 do 6 let staro deco. **9.95**

The May Co. hladno prtiličje

Nalašč za deklice

Jumbo pleteni jopiči
2.99

Zgledajo kot ročno pleteni! Mehki, 100% VSE VOLNENI v svetlih pastel barvah. Mere 12 do 16 za dekleta.

Plaid krila

1.99

Krasni novi plaidi v raznih barvah. Lepo nabrana krila. Mere 8 do 14 za deklice.

The May Co. prtiličje

Novo jesensko blago za obleke

54" Coatings, Suitings, Skirtings
1.94^{jd}

Plaids, tweeds, novelty stripes in solidne barve, v veliki zalogi na izbero. Vse blago je volneno mešano.

54 inčev Plaids
2.48^{jd}

Novi plaidi v lepih barvah... 40% do 50% volneno mešano blago z rayon. Mehka tkanina —lahko za šivanje. Velika izbira za šolsko in športno nošo.

The May Co. hladno prtiličje

Palomita

Zgodovinski roman

Visoko gori med zviti, go-
sto obraslim vejevjem mogot-
nega pragozda vrešče in živah-
no čebrnjajo med seboj plabe
trope malih, dolgorepih opic
kakor tudi kričavi roji predrz-
nejših zelenih papig, med cvet-
jem rož in gostim grmičevjem
pa švigajo kakor brze strelce
drobni in živahno pisani koli-
briji kakor seveda tudi vsako-
vratne, v pestrih barvah živo
izpreminjajo se žuželke.

Tudi kar najrazličnejše div-
jačine naravno tod ne primanj-
kuje, ker poleg precej pogoste
divje mačke, ne tako številne-
ga, dasi drugače jako krvoloč-
nega malega mehiškega jag-
varja ali gorskega tigra ter tu
pa tam kakega risa tu nima to-
liko resnično nevarnih in škod-
ljivih sovražnikov, da bi pre-
prečevali v zadostni meri nje-
no hitro pletenje in množitev.
Nasprotno pa so reke in poto-
ki rameroma precej prazni rib,
ker škodo, ki je že ne napravijo
med njimi v zadostni meri po-
žrešni aligatorji (krokodili),
dovrše uslužno številne vidre
in razne druge obvodne ropari-
ce, ki jih tod kar mrgoli po re-
kah.

Ravno ta čudovita radodarnost
prirode kakor tudi dobra
prilika lahkega pobeja in mož-
nost varnega skrivanja po pra-
gozdu pa so prispevale skupno,
vsaka seveda v svoji odgovarja-
joči meri, k žalostnemu dej-
stvu, da je procvitalo v teh kra-
jih roparstvo in obcestno tolo-

vajstvo že od nekdaj nenavad-
no močno. Ne samo osamlje-
ne, bolj ali manj močno zgra-
jene in zavarovane haciende
sredi obsežnih sladkornih, kav-
nih ali bananskih nasadov, tem-
več tudi večje skupne naselbi-
ne, vasi, trgi in celo manjša me-
sta niso bila nikdar varna pred
nenadnimi napadi močnih, vča-
sah boljše, včasih slabše organi-
zovanih razbojniških tolpe, ki
so se pri izvrševanju svojega
pravega, resničnega poklica —
tolovajstva — že od nekdaj
najraje odevale v časten plašč
kakovihkoli vzvišenejših ver-
skih ali pa političnih načel, za-
radi katerih se baje bore kot
sestaven del te ali one večje
skupine, bodisi že prijateljske
ali pa sovražne osrednji (zvez-
ni) ali pa krajevni (državni)
vladi — vse to pa seveda samo
s tem edinim namenom, da bi
na tak način vsaj deloma pri-
krile ali nekako opravičile v
javnosti svoja sicer odkrita in
nevarnost razbojniška početja.

Tudi pogumni, vedno do zob
oboroženi vozniki kakor seveda
še tolikanj bolj popotniki na
tako zvanih "diligencijah"
(poštinih vozov), ki so vozarile
tedaj redno po državni cesti od
mesta Veracruz skozi Soledad,
Cordoba, Orizaba, Espe-
ranza in druge vmesne kraje
proti mehiški prestolnici, so se
neprestano tresli pred mož-
nostjo srečanja z obcestnimi
razbojniki, ki niso niti ne sami
zase nikdar prosili, pa tudi ne

z drugimi poznali najmanjšega
usmiljenja ali prizanašanja.

Rudolfova četa se je bila na-
stanila v veliki, a tedaj zapu-
ščeni in že napol podrti hiši bli-
zu parka "Alameda" tik pod
strmim, dokaj visokim hribom
"Cerro del Borrego" (Kostru-
nov hrib), ki je bila v resnici
last sorodnikov tedaj že mrtve-
ga znamenitega liberalnega vo-
ditelja generala Ignacija de la
Llave, katerim pa je bila last-
nino zaplenila konservativna
vlada za kazni. Moštvo se je
porazgubilo po vsem poslopju,
nekateri po velikih, a praznih,
vsega izropanih sobanah, dru-
gi po dolgi, z razbito staro ša-
ro zabasanih hodnikih, ostali
celo kar po odprtih ter zama-
zanih živinskih hlevih ali pa
pred solncem in nočno roso
vsaj deloma kako zavarovanih
dvoriščnih kotih, sploh povsod,
kjerkoli so dobili le količkaj
pripravnega prostora, medtem
ko so nagnali konje kar eno-
stavno notri v gaj, ob čigar
drejvu so nabili ali v naglici
površno privezali nekaj starih
desk in kolov, da bi se jim živa-
li ne razteple predaleč na-
okrog.

Rudolf se je bil davno vsel k
malemu lesenemu zaboju, ka-
mor si je bil že prej pripra-
vil svoje majčekno okroglo žep-
no ogledalce, britev in pa plit-
ko, s čisto vodo napolnjeno por-
celanasto črepano, ko plane ne-
nadoma k njemu v sobo ves
zasopljnjen podpoveljnik spre-
me čete stotnik Miguel Palacios,
rekoč mu brzo z močno
vznemirjenim, že naravno ne-
kako renčavim glasom:

"Gospod major, prihajam
naravnost iz mesta, da Vam
sporočim, da se ondi zbira na
glavnem trgu večina našega
vojaštva z orožjem v rokah,
obnašajoč se sila čudno in
vznemirljivo. Slišati je med
njimi glasne vzklike neprikrite

ogorčenosti in srditega nezado-
voljstva menda zato, ker niso
prejeli svoje plače zdaj že nad
dva tedna. Če ne bo hitre od-
pomoči, gospod major, se bo-
jim v resnici, da se lahko pri-
peti kaj hujšega."

Rudolf je hitro odložil bri-
tev, ki jo je ravno držal v roki,
si obrisal s krajcem čiste sraj-
ce, ki jo je bil privlekel iz se-
delne bisage, še vedno neobriti,
četudi že ves z milnico nape-
njeni obraz in odvrnil urno ter
iskreno:

"Gospod stotnik Palacios,
prav odkritosrčno mi je žal, da
nisem mogel dobiti od vojaške-
ga poveljstva v Veracruz do-
volj denarja, da bi se jim iz-
plačalo njihovo zaostalo plačo,
četudi sem si, kakor pač tudi
sami najbolje veste, zato dosti
prizadeval. Prosim Vas torej,
da se vrnete nemudoma nazaj
med nje in jim pojasnite na-
tančno in pravilno ves položaj,
obenem pa jim recite, naj ima-
jo vendar malo potrpljenja pa
naj počakajo, da se vrnemo
spet nazaj v glavno mesto, kjer
jamčim sam osebno, da jim bo
izplačano takoj vse, do zadnje-
ga beliča, kar jim po pravici
pripada. Med tem pa, da si
vsaj za silo odpomorejo in la-
hko nakupijo najpotrebnejše, bi
Vas prosil, da jim razdelite
vsakemu po nekaj malega od
tega, kar mi je še ostalo od mo-
jih lastnih prihrankov."

Dalje prihodnjic

Kaj pomeni

\$233,000,000

za vas?

IZSTRELJENEM, ranjenem pilotu v nazijskem ta-
borišču pošlje 500 novih bombnikov, da ga dobe
ven.

NA TRANSPORTU doda do 66 rušilcev, da ga var-
je pred sovražnimi podmornicami.

MARINI IN PEHOTA, ki se plazijo skozi vlažne
džungle v južnem Pacifiku, mislijo na 46,000
strojnic in milijone nabojev municije.

ZA BORCE INVAZIJE—bodo kupili 60,000,000
čelad ali 70,000,000 zasilnih torbic s zdravili, ki
jim bodo pomagale rešiti njih življenje.

Toda kaj pomeni teh \$233,000,000, ki se jih vpraša od nas pri
3. vojnem posojilu, za ljudi v okraju Cuyahoga? No, najprej
dajo \$2,100, da pomagajo opremiti vsakega naših 110,000 bor-
cev.

To je v razmerju \$191 za vsakega moža, žensko in otroka v
tem okraju. To ni dosti za vsakega izmed nas, ako mislimo, kaj
dela onih 110,000 sinov, sorodnikov, sosedov in naših prijateljev.

Tudi, če bi bili vprašani, naj DAMO vsak teh \$191, bi jih
morda dali. Mesto tega jih pa samo posodimo na najboljšo var-
nost na svetu in to na dobre obresti. In ko jih posodimo, poma-
gamo tistim, ki tloraj, graditi rezerve zase, ki jih bomo morda
potrebovali, ko bodo dobri časi minili.

Zato je danes vaša zadeva, da preračunate, KOLIKO od teh
\$233,000,000 morete posoditi. Ne majhno vsoto, ampak izda-
ten znesek, da boste imeli večji delež v tej vojni in v vaši deželi.

Vpraša se vas, da posodite vsak cent, ki ga morete — ne samo
kar lahko "pogrešate" od vaših tekočih dohodkov in prihrankov.
Vaša domovina in vaša armada vas kliče, da delate trdneje, da
žrtvujete več, prihranite več, kupite več vojnih bondov za zmago.

Ako je to, kar pomeni teh \$233,000,000 za vas... investiraj-
te v 3. vojnem posojilu!

The Cuyahoga County War Finance Committee, 806 Union Commerce Building, Cleveland

BACK THE ATTACK • BUY Extra WAR BONDS

1875

1943

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem prežalostno vest, da je angel smrti posegel v našo družino in nam od-
vzel našo preljubljeno in nikdar pozabljeno soprogo in drago mater

Johanna Doljak

rojena ZELE

ki jo je po desetmesečni bolezni Bog poklical k sebi in je sprevidena s svetimi
zakramenti zatisnila svoje mile oči in za vedno v Bogu zaspala dne 30. julija,
1943 v starosti 68 let. Rojena je bila v Slavini, okraj Postojna.

Po opravljeni slovesni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Pavla na E. 40. St. in
St. Clair Ave. smo jo dne 2. avgusta, 1943 spremenili na Calvary pokopališče in
tam je bila položena k večnem počitku.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom prir-
sno lepo zahvalimo Rev. Joseph Misichu za
sprejem iz Josip Zele in Sinovi pogrebne kape-
le v cerkev in za opravljeno sveto mašo in cerkve-
ne pogrebne obrede in za ganljiv tolažilni govor v
cerkvi. Enako tudi prisrčna hvala Rev. Max
Sodji in Rev. George Denerle za navzočnost in
asistenco pri sveti maši.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so nam
bili v pomoč in tolažbo ter nam na en način ali
drugi kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in
žalostnih dnevih. Ravno tako tudi prisrčna hvala
vsem, ki so jo obiskovali v boleznih ter vsem, ki
so jo prišli pokopit, vsem, ki so z nami bili in
molili ob krsti ter se udeležili svete maše in po-
greba.

Globoko hvaležni se želimo prisrčno zahvaliti
vsem, ki so v blag spomin pokojni okrasili krsto s
krasnimi veni in sicer: Mr. in Mrs. Joseph Zele,
Sgt. in Mrs. Fred Zele, Mr. in Mrs. Joseph Hribal,
Detroit, Mich.; Mr. in Mrs. Victor Zele in dru-
žina, Mr. in Mrs. Ed Zele in družina, Mr. in Mrs.
Joseph Rupnick, Mr. in Mrs. Frank Mesojedece,
Mr. in Mrs. Phillip Zele, Mrs. Anna Zele in dru-
žina, Mrs. Mary Zele, Mr. in Mrs. Charles Zele,
Mr. in Mrs. Frank Zele in družina, Mr. in Mrs.
Louis Rupnick, Mr. in Mrs. Louis Zele in dru-
žina, Pvt. Joseph in Edith Zele in sin, Mr. in
Mrs. Charles Zele, Euclid, Ohio; Mr. in Mrs. Mike
Zeleski, Mr. in Mrs. John Hrovatin in družina, Mr. in
Mrs. Anton Zele in družina, Mr. in Mrs. Steve
Kushner in družina, Mr. in Mrs. Howard Myers,
Mr. in Mrs. Frank Skerjanc, Geller Ave.; Menein
družina, E. 61st St.; Players of Albany Ball Club,
Miss Kay Bernard, Mrs. John Primosch in hčere,
Mr. in Mrs. John Kohler, Mr. in Mrs. Thomas F.
McCaffery of Albany, N. Y.; Freddie in Jerry
Shimandle, Mr. in Mrs. Rudy Kog, Mr. in Mrs.
Zaverl, Obed in Cerkevnik družine, Mr. John
Babnik, Omarlo Recreation, društvo Napredne
Slovenke, št. 137 SNPJ; Mr. in Mrs. Bukovec,
Mrs. Stanley Racker, Mr. in Mrs. E. Slokar, Za-
vasky družina, Martin družina, Mr. in Mrs. Tre-
bee in družina, Slesar družina, E. 45th St.; Mr. in
Mrs. Mitzi Gold, Mr. in Mrs. Norman Hirter, Mr.
John Bole, Miss Helen Bole, Colaric družina, Mr.
in Mrs. Cyril Rant, Detroit, Mich.; Thompson
Aircraft Product "Old Guard," Thompson Air-
craft "Workers Alliance," 10th Ward Republican
Club, Friends from "Tapco," Miss Stella Kuca,
Ontario Grocery Co., "George Feder," Mrs. Apo-
lonia Zitko, Mike in Pauline Pincule, National
Beverage Co., Tapco Personnel Department, Re-
publican Precinct Committee 10th Ward, Mr.
in Mrs. Leonard Girod, Tomie in Marcus dru-
žine, Miss Jean Mola, Mr. in Mrs. Norman Hirter,
Mr. in Mrs. Sutton Girod in hči, Detroit Bunts
Recreation Team "Bowling," Jim Brown's Store
"Bowling Team.

Našo prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki
so darovali za svete maše za mirni počitek blage
duše, namreč: Mrs. Anna Zele in družina, Sgt.
in Mrs. Fred Zele, Mr. in Mrs. Victor Zele in
družina, Mr. in Mrs. Ed Zele in družina, Dorothy
in Joe Hribal, Detroit, Mich.; Mr. in Mrs. Mike
Zeleski in družina, Mrs. F. Jerman, Mr. Matt Penko,
Mr. in Mrs. Genevieve, Dearborn, Mich.; Andy in
John Kresal, Mr. in Mrs. Ed Jerman, Mr. in Mrs.
George Poje in družina, Mr. in Mrs. John Tom-
kalski, Mr. in Mrs. Dean Carnahan, Mrs. Marie
Jerse, Mr. in Mrs. Frank Gorjup, Mrs. Katie
Robert, Jimmie Vidervol in Malovic, Mrs. M.
Mandle, Mr. Anton Auein, Mr. in Mrs. L. Kaste-
lie, Mr. in Mrs. F. Strumbel in družina, Mr. in
Mrs. F. Stupar, Louis in Mary Stih, Mr. in Mrs.
Anton Zelesnik, Mr. in Mrs. A. Skrabec, Jos.
Pisner, Mr. in Mrs. Jos. Strumbel, Prince druž-
žina, Mr. in Mrs. F. Gregore, Mr. in Mrs. L.

Nadalje naj velja naša prisrčna zahvala
vsem, ki so dali svoje automobile brezplačno na
vsem, ki so izrazili sočutja s poslanimi sočasnimi listi,
telegrami in sočasnimi kartami.

Prisrčno zahvalo naj sprejme članice dru-
štva Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ, ki so se ude-
ležile skupne molitve ob krsti pokojne in za ude-
ležbo pri sveti maši in sprenstvo do groba.

Prav prisrčno zahvalo želimo izreči pogrebu-
mu zavedu Joseph Zele in Sinovi za vso po-
strežljivo naklonjenost in za izvrstno vodstvo
pogreba.

Če se je pomotoma kakšno ime prezelo, se
jim želimo ravno tako prisrčno lepo zahvaliti ter
prosimo, da nje oprostite.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga in draga mati, bridka žalost nam
teži srce, ker si se že ločila od nas, ker Bog Te je poklical in morala si zapustiti
svoje drage. Tolaži nas le misel, da si rešena trpljenja. V globoki žalosti nad
Tvojo veliko izgubi pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Ti podeli večni mir v za-
služenem počitku in večna luč naj Ti sveti.

Zalujoči ostali:

JOHN DOLJAK, soprog.

JOHN, FRANK, RUDOLPH, JOSEPH in ANTHONY, sinovi.

MARY, poročena Primosch, in JEAN DOLJAK, hčeri.

JOSEPH, vnuk; BARBARA LINN, vnukinja; MARY, MARY, snahi; CARL, zet.
Zapušča tukaj tudi žalujočega brata Joseph Zele, v stari domovini brata Janeza.

Cleveland, O., 10. septembra, 1943.